

Profil ogólnoakademicki

**RAPORT ZESPOŁU OCENIAJĄCEGO
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ**

Nazwa kierunku studiów: historia sztuki

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: 6-7 czerwca 2019 r.

Warszawa, 2019

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	5
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	5
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	6
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	9
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	13
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	15
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	17
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	18
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	20
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	23
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	25
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę	28
5. Załączniki:	29
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	29
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	29
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	30
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	32
Załącznik nr 5. Informacja o hospitolowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena	45

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Bożena Stawoska-Jundziłł, członek PKA;

członkowie:

1. prof. dr hab. Ryszard Kasperowicz, członek PKA;
2. prof. dr hab. Piotr Juskiewicz, ekspert PKA;
3. Daria Starak, ekspert PKA, przedstawiciel PSRP;
4. lek. Filip Bielec, sekretarz zespołu oceniającego PKA.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku historia sztuki prowadzonym przez Instytut Historii Sztuki (IHS) na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie (WNH KUL) została przeprowadzona z inicjatywy PKA w ramach harmonogramu prac określonych na rok akademicki 2018/2019. Komisja po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku w ramach oceny programowej. Poprzednia ocena programowa miała miejsce w roku akademickim 2006/2007 i zakończyła się wydaniem przez Prezydium PKA oceny pozytywnej (Uchwała z dn. 22 lutego 2007 r.). Zaś w roku akademickim 2012/2013 miała miejsce ocena jakości kształcenia na WNH KUL w formie oceny instytucjonalnej, która zakończyła się wydaniem przez Prezydium PKA oceny pozytywnej (Uchwała Nr 313/2013 z dn. 6 czerwca 2013 r.).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej PKA. Raport zespołu oceniającego (ZO PKA) został opracowany na podstawie informacji uzyskanych z: raportu samooceny, zintegrowanego systemu informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, stron internetowych uczelni, wydziału i instytutu, a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury naukowo-dydaktycznej, jak również spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami uczelni, wydziału i instytutu, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku i przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca ZO PKA oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali władze uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	historia sztuki	
Poziom studiów (studia I stopnia / studia II stopnia / jednolite studia magisterskie)	studia I i II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne / niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	historia sztuki (nauki humanistyczne)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	studia I stopnia: 6 semestrów, 180 ECTS studia II stopnia: 4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	studia I stopnia: --- studia II stopnia: 85 (5 ECTS)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	---	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	studia I stopnia: licencjat studia II stopnia: magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	studia I stopnia: 44 studia II stopnia: 44	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	studia I stopnia: 1980 h studia II stopnia: 1045 h	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	studia I stopnia: 180 ECTS studia II stopnia: 95 ECTS	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	studia I stopnia: 162 ECTS studia II stopnia: 109 ECTS	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	studia I stopnia: 59 ECTS studia II stopnia: 56 ECTS	

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia i założone cele kształcenia dla kierunku historia sztuki zgodne są z fundamentami misji KUL takimi jak ustalanie harmonijnej relacji pomiędzy nauką a wiarą, zadanie pogłębiania i upowszechniania kultury chrześcijańskiej. Wpisują się one także w strategię rozwoju ujętą w uchwale senatu z dn. 29 maja 2014 r. Szczególnie warto podkreślić zgodność koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku z tym elementem strategii badań KUL, który związany jest z postulatem zwrócenia istotnej uwagi na kwestie dziedzictwa kulturowego Lublina i Lubelszczyzny.

Założone cele kształcenia mieszczą się w obszarze nauk o sztuce (w zakresie historii sztuki) i związane są z prowadzoną przez pracowników IHS działalnością naukową, obejmującą w sensie chronologicznym i problemowym wiele zagadnień, które znajdują swoje odbicie w założonych celach kształcenia. Dotyczy to w szczególności zajęć nakierowanych na szczegółową problematykę w zakresie historii sztuki, zwłaszcza w odniesieniu do zagadnień modernizmu, rzeźby, sztuki starożytnej i architektury nowożytnej. Z drugiej strony, słabszy lub czasem nieistniejący jest związek założonych celów kształcenia z badaniami i dotychczasowym dorobkiem pracowników zaobserwować można w odniesieniu do nauczanych przedmiotów o charakterze teoretycznym, jak metodologia oraz dzieje myśli o sztuce i doktryn artystycznych.

Cele kształcenia kształtowane i są modyfikowane przez Komisję ds. Programowych IHS we współpracy z pracownikami i studentami instytutu, a także przedstawicielami Muzeum Lubelskiego, Muzeum Diecezjalnego w Sandomierzu oraz Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Są one także zorientowane na potrzeby rynku pracy, do czego przyczynia się współpraca z wymienionymi interesariuszami zewnętrznymi oraz na bardziej generalnie potrzeby otoczenia społecznego, co związane jest z założeniem wyrobienia w studentach świadomości odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu.

Efekty uczenia się dla kierunku historia sztuki na studiach I i II stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim oraz z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Pozostają one także w zgodności z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny nauki o sztuce w obszarach właściwych dla historii sztuki. Uwzględniają one umiejętności prowadzenia samodzielnych badań, możliwości komunikowania ich wyników w językach obcych oraz kompetencje społeczne związane z odpowiedzialnością badacza zarówno w zakresie samorozwoju, jak i zachowania dziedzictwa kulturowego.

ZO PKA zauważa jednak, że w sformułowaniu efektów uczenia się dla studiów z historii sztuki I i II nie uwzględniono specyfiki takich nauczanych na kierunku przedmiotów jak filozofia, etyka, logika, czy przedsiębiorczość.

W rezultacie np. logika staje się przedmiotem, który miałby realizować na studiach I stopnia efekt K_W01, czyli że absolwent ma podstawową wiedzę na temat miejsca historii sztuki w systemie nauk humanistycznych.

Efekty uczenia się przypisane praktykom także nie zawsze są specyficzne, a czasami zbyt szerokie – np. praktyki mogą oczywiście dostarczać „wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej historii sztuki” (K_W01), ale ich podstawowym zadaniem powinno być w zakresie wiedzy raczej dostarczanie jej specyficznych aspektów, zbliżonych do praktycznego właśnie wymiaru obcowania z dziełami sztuki różnego rodzaju. Podobne uwagi można sformułować w odniesieniu do efektów uczenia się z kategorii umiejętności przypisanych praktykom.

Rekomenduje się zatem uzupełnienie efektów uczenia się takich nauczanych na kierunku przedmiotów jak filozofia, etyka, logika, czy przedsiębiorczość oraz praktyk zawodowych w sposób uwzględniający ich specyfikę.

Generalnie koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku umożliwia jednak osiągnięcie założonych celów kształcenia w przewidzianym czasie zarówno na etapie studiów I, jak i II stopnia i zostały sformułowane w sposób, który umożliwia ich weryfikację.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia i założone cele kształcenia dla kierunku historia sztuki zgodne są z fundamentami misji KUL oraz strategią uczelni.

Założone cele kształcenia mieszczą się w obszarze nauk o sztuce (w zakresie historii sztuki) i związane są z prowadzoną przez pracowników Instytutu działalnością naukową, a także zorientowane są na potrzeby otoczenia społecznego i rynku pracy.

Efekty uczenia się dla kierunku historia sztuki na studiach I i II stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim oraz z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Pozostają one także w zgodności z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny nauki o sztuce w obszarach właściwych dla historii sztuki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści przedstawionego do oceny programu obejmują specyfikę historii sztuki w kontekście zróżnicowania humanistyki, niezbędne elementy warsztatu badawczego historyka sztuki, w tym także elementy praktycznego przygotowania do zawodu, dzieje sztuki w powiązaniu z wiedzą historyczną na temat poszczególnych okresów historycznych,

szczegółową węższą problematykę wybranych zagadnień artystycznych, historię i teorię muzealnictwa i ochrony zabytków.

Poprzez swoje zróżnicowanie, kompleksowość i specyfikę w zakresie historii sztuki treści programowe realizowane na ocenianym kierunku zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Podczas pierwszych zajęć prowadzący przedstawiają studentom sylabusy oraz obowiązujące warunki oceniania.

W raporcie samooceny łączną liczbą punktów ECTS konieczną do ukończenia studiów I stopnia wynosi 180, a w przypadku studiów II stopnia 120. Zarazem jednak na tę samą wartość w przypadku studiów I stopnia określono liczbę punktów ECTS, które student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Tymczasem, zgodnie ze stanowiskiem MNiSW z dn. 29 maja 2018 r. każdy punkt ECTS składa się z dwóch elementów: praca własna studenta i udział w zajęciach. Z tego punktu widzenia sposób przypisania punktów ECTS do poszczególnych przedmiotów na obu stopniach studiów na kierunku historia sztuki nie odzwierciedla relacji pomiędzy nakładem własnym pracy studenta, a czasem koniecznym na odbycie przewidzianych programem zajęć z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia.

Również w przypadku studiów II stopnia, w trakcie których studenci przygotowują pracę magisterską i biorą udział w warsztatach kuratorskich i muzealnych liczba 95 punktów ECTS przypisanych zajęciom prowadzonym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w stosunku do 120 punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów, wydaje się nie odzwierciedlać koniecznego nakładu pracy własnej studenta.

Ogólna liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich wynosi 1980 dla studiów I stopnia i 1045 dla studiów II stopnia. Odpowiednio dobrano proporcje liczby godzin realizowanych w formie wykładów, konwersatoriów, ćwiczeń i warsztatów, by zapewnić osiągnięcie efektów uczenia się.

Zarówno na studiach I stopnia, jak i na II, umożliwiono studentom elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia poprzez zapewnienie zajęć do wyboru w wymiarze 30% na studiach I stopnia i w wymiarze około 47% na studiach II stopnia.

Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w zakresie historii sztuki – 162 i 109 punktów odpowiednio dla I i II stopnia studiów spełnia wymóg by ponad połowa liczby punktów ECTS przyporządkowana była zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów.

Metody kształcenia stosowane w praktyce dydaktycznej na studiach I i II stopnia na kierunku historia sztuki na KUL są różnorodne, a zarazem specyficzne dla historii sztuki, co pozwala osiągnąć wszystkie zakładane efekty uczenia się.

Zajęcia prowadzone są przez doświadczoną kadrę i odbywają się w formie: wykładów, ćwiczeń, wykładów monograficznych, konwersatoriów, seminariów, zajęć terenowych, warsztatów oraz praktyk zawodowych. W ich trakcie wykorzystywane są odpowiednie narzędzia techniczne, jak multimedia, co w oczywisty sposób wspomaga osiąganie efektów uczenia się.

Zajęcia umożliwiają przygotowanie się studentów do samodzielnej pracy naukowej, sprawdzenia przez nich własnych kompetencji w bezpośredniej konfrontacji z dziełami sztuki (w trakcie zajęć terenowych), a jednocześnie dają podstawy do przyszłej pracy zawodowej –

zarówno w płaszczyźnie merytorycznej, jak i koniecznych umiejętności, ćwiczonych w trakcie praktyk oraz warsztatów, poświęconych problematyce muzealniczej.

Kompetencje językowe na poziomie B2 student na kierunku historii sztuki nabywa w trakcie dwuletniego kursu językowego (do wyboru język angielski, francuski, hiszpański, niemiecki, rosyjski, włoski) w łącznym wymiarze 120 godzin. Ze specyfiki dyscypliny wynika także obowiązkowe nauczanie języka łacińskiego (60 godz.). Nauczanie języków obcych, w tym także dobór metod kształcenia, pozostaje w gestii wydzielonej jednostki KUL – Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Na studiach II stopnia program nie zakłada zajęć nauki języka obcego. Tym samym program studiów nie uwzględnia realizacji kierunkowego efektu kształcenia na poziomie 7. charakterystyk II stopnia PRK: „Ma umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”

Wybrane metody kształcenia umożliwiają indywidualizację ścieżek kształcenia, chociaż lista kierunkowych zajęć do wyboru, ukazujących różnorodne aspekty historii sztuki (m.in. konserwatorstwo, nowe media, sztukę książki, tkaniny itd.) nie jest bardzo długa.

Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione wsparcie poprzez doskonałą opiekę ze strony Biura ds. Studentów Niepełnosprawnych oraz system pozwalający osobom z różnymi rodzajami dysfunkcji na pełne uczestnictwo w procesie uczenia się.

Praktyki zawodowe w przedstawionym do oceny programie studiów przypisane zostały do 2. semestru studiów II stopnia w wymiarze 85 godzin i oszacowane na 5 punktów ECTS. Instytucje, w której są one odbywane i ich profil zawodowy wybierane są przez studentów zgodnie z ich zainteresowaniami (np. instytucje zajmujące się konserwacją sztuki, muzea lub galerie sztuki). Szczegóły realizacji praktyki określa regulamin praktyk zawodowych zatwierdzony uchwałą rady wydziału z dn. 27 czerwca 2018 r. i jest dostępny na stronie internetowej Instytutu.

Wydaje się też, biorąc pod uwagę liczbę godzin przeznaczonych na praktyki zawodowe oraz ich znaczenie w przygotowaniu studentów do dalszej kariery profesjonalnej, że przypisana im liczba punktów ECTS powinna być porównywalna z warsztatami kuratorskimi lub muzealnymi, które wnoszą do bilansu studenta 6 punktów ECTS.

Ciekawym pomysłem jest sprawowanie opieki nad praktykami i sprawdzanie dzienniczka praktyk przez opiekuna pracy magisterskiej, który może lepiej korelować tematykę pracy badawczej studenta i merytorycznej strony praktyk, niż opiekun generalny kontrolujący przebieg praktyk wielu osób. Cenną inicjatywą jest przewidzenie możliwości zwiększenia wymiaru praktyk przez studentów historii sztuki. Nadobowiązkowymi praktykami zajmuje się wówczas Biuro Karier KUL.

Harmonogram zajęć oraz siatka godzin proponowana przez uczelnię są dostosowane do potrzeb i oczekiwań studentów, oraz zachowuje higienę procesu nauczania. Rozplanowanie zajęć umożliwia studentom odpowiedni podział czasu na uczestnictwo w zajęciach i samodzielne uczenie się. Harmonogram przewiduje odpowiednie przerwy na posiłek, odpoczynek lub przemieszczenie się między budynkami. W opinii studentów, wyrażonej podczas spotkania z ZO PKA, zakres treści kształcenia jest odpowiednio dostosowany do zaplanowanego czasu, co pozwala w pełni na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Po otrzymaniu oceny studenci mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej ich postępów w nauce.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium częściowo spełnione.

Uzasadnienie

Przyjęte i stosowane metody kształcenia umożliwiają realizację efektów uczenia się, są one różnorodne, ale jednocześnie respektują specyfikę zajęć. Zapewniają zarówno nabycie wiedzy, jak umiejętności praktycznych ważnych w profesji historyka sztuki. W przypadku kwestii naliczania punktów ECTS, ich przypisania do poszczególnych przedmiotów oraz ich zbilansowania w skali całych studiów I i II stopnia nie uwzględniono czasu przeznaczonego na własną pracę studenta. Nie uwzględniono w programie studiów II stopnia możliwości osiągnięcia w zakresie języków obcych poziomu B2+ wymaganego przez PRK

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Należy poddać weryfikacji i ponownie przeliczyć punkty ECTS oraz ich przypisanie do poszczególnych przedmiotów na obu stopniach studiów, tak by uwzględniona została praca własna studenta
2. Należy zapewnić studentom na II stopniu studiów kształcenie w zakresie języka obcego na poziomie B2+.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja na studia I stopnia odbywa się na podstawie konkursu świadectw maturalnych, którego zasady są ogólnodostępne dla kandydatów na stronach internetowych KUL. W ramach konkursu 50% wyniku końcowego stanowi najwyżej punktowany z przedmiotów do wyboru: historia, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna, WOS, geografia. W tej sytuacji nie w pełni jest jednak jasne, co oznacza obecna w opublikowanych zasadach rekrutacji deklaracja, że „W pierwszej kolejności są przyjmowani kandydaci, którzy na świadectwie maturalnym zaliczyli historię sztuki”. Nie zostały bowiem rozwinięte w sposób szczegółowy zasady tego pierwszeństwa i poziom wspomnianego zaliczenia.

Nie w pełni jasna jest również informacja o zasadach przyjęcia na studia II stopnia, ponieważ nie wskazano jednoznacznie kierunków, których absolwenci mogą brać udział w rekrutacji. Rozróżnia się kierunki pokrewne i inne, ale po pierwsze nie wiadomo, jaki zakres ma określenie „inne”, a podane przykłady nie rozstrzygają czy np. należy do nich matematyka czy muzykologia itd. Po drugie niejasne jest pojęcie konkursu ocen decydującego o przyjęciu. Brak też informacji o warunkach wstępnych osiągniętych już efektów uczenia się lub sposobu ich uzupełniania, koniecznych do osiągania założonych efektów uczenia się na II stopniu studiów. A zatem nie została zapewniona informacja o możliwości identyfikacji efektów uczenia

się uzyskanych w ramach innych kierunków studiów i ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów I stopnia z historii sztuki.

Z informacji władz Instytutu wynika, że władze uczelni każdego roku określają warunki uruchomieniu studiów II stopnia na kierunku historia sztuki z niewielkim wyprzedzeniem w stosunku do terminów rekrutacji, co utrudnia działanie instytutowej komisji rekrutacyjnej i zdaniem władz instytutu odbija się niekorzystnie na liczbie kandydatów na ten stopień studiów. Zasady dyplomowania sformułowane zostały na podstawie Regulaminu Dyplomowania Studiów I Stopnia oraz Regulaminu Dyplomowania Studiów II Stopnia, zatwierdzonym przez Radę WNH w październiku 2018 r. Regulaminy dostępne są na stronie internetowej instytutu. Są one trafne i specyficzne dla historii sztuki. Obejmują m.in. proces zatwierdzania tematów prac przez Radę Naukową IHS, a cały przebieg dyplomowania kontrolowany jest przez Podkomisję do Kontroli Efektów Kształcenia i Procesu Dyplomowania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Prace sprawdzane są też w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Generalnie, proces dyplomowania – jego organizacja i kontrola – zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się przewidzianych na zakończenie studiów.

Obowiązujące w IHS KUL ogólne zasady weryfikacji i oceny efektów uczenia się na KUL określone zostały w następujących dokumentach: Uchwała Senatu KUL z dn. 29 listopada 2012 r. ws. Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz Regulamin potwierdzania efektów uczenia się przyjęty Uchwałą Senatu KUL z dn. 25 czerwca 2015 r. Treść dokumentów dostępna jest na stronach internetowych KUL. Na stronach Wydziału znajdują się informacje na temat Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia - jej składu i działalności.

Informacje na temat zasad sprawdzania i oceniania efektów uczenia w zakresie poszczególnych przedmiotów poprzez podanie rodzaju i tematyki prac etapowych zawarte są w sylabusach i są dostępne dla studentów. Zarówno zasady ogólne, jak i te bardziej szczegółowe zawarte w sylabusach umożliwiają rzetelną ocenę, przejrzystość całego procesu sprawdzania i oceniania efektów uczenia oraz równe traktowanie studentów, a także umożliwiają adaptację metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się ze względu na potrzeby studentów niepełnosprawnych.

Przejrzystość procesu sprawdzania i oceniania efektów uczenia wzmacnia obowiązek pracowników IHS archiwizowania prac etapowych i egzaminacyjnych przez trzy lata.

Także w opinii studentów, wyrażonej podczas spotkania z ZO PKA, sposób weryfikacji efektów uczenia się jest dostosowany do form zajęć, potrzeb osób z niepełnosprawnością oraz uwzględnia zasadę równych szans.

Studenci IHS KUL mają możliwość uzyskania informacji zwrotnej dotyczącej odbytego egzaminu. Studenci mają możliwość przełożenia egzaminu w przypadku braku możliwości do jego przystąpienia lub odbycia go w terminie poprawkowym. W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych, bądź niezgodności co do oceny egzaminu, studenci mogą odbyć egzamin komisyjny po wcześniejszym uzyskaniu zgody przez władze jednostki.

Stosowane w IHS KUL metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są różnorodne. Należą do nich: zaliczenie ustne, kolokwium pisemne, test, wygłoszenie referatu, prezentacja multimedialna, przygotowanie lub uczestnictwo w przygotowaniu wystawy muzealnej, napisanie recenzji wystawy, udział w dyskusji. Zapewniają one dzięki tej różnorodności wielostronną i skuteczną weryfikację efektów uczenia

się, a zarazem pozwalają ocenić przygotowanie studentów do samodzielnej działalności naukowej.

Sprawdzanie i ocenianie efektów uczenia się w zakresie nauczania języków obcych odbywa się wedle zestandaryzowanych form i zasad obowiązujących w skali całej uczelni. Efekty uczenia się w zakresie opanowania języków obcych sprawdzane są po każdym semestrze i podlegają ocenie a końcowy egzamin z zajęć językowych kończy się egzaminem testowym na poziomie B2 (dotyczy studiów I stopnia). Natomiast brak jest weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka obcego na poziomie studiów II stopnia (potwierdzenie B2+).

Efekty uczenia się w odniesieniu do praktyk zawodowych oceniane są w sposób opisowy przez opiekuna praktyk (będącego jednocześnie opiekunem pracy dyplomowej) w odpowiednich sekcjach dziennika praktyk.

Efekty uczenia się w osiągnięte przez studentów w IHS KUL są uwidocznione w postaci prac dyplomowych, prac etapowych i dzienników praktyk.

Prace dyplomowe powstające w IHS KUL są archiwizowane wraz z całą dokumentacją przebiegu procesu dyplomowania, a wykładowcy są zobowiązani do archiwizowania prac etapowych i egzaminacyjnych przez trzy lata. Przebieg praktyk dokumentowany jest w dziennikach praktyk, w których dokonuje się opisu aktywności studenta z zakresu pełnionych funkcji i powierzonych obowiązków w odniesieniu ich do założonych efektów uczenia się.

Sprawdzone w trakcie wizytacji wybrane losowo prace etapowe i dyplomowe wykazują szeroki zakres tematyczny zarówno w wymiarze chronologicznym, jak problemowym. Ich tematyka obejmuje różne epoki artystycznej kultury - od średniowiecza po sztukę współczesną oraz różne jej obszary: architekturę, malarstwo, rzeźbę, artystyczne rzemiosło. Prace dyplomowe stanowiące zwieńczenie studiów pierwszego stopnia z reguły poświęcone są ważnym zagadnieniom i mają bardziej odtwórczy charakter. Prace magisterskie na drugim stopniu studiów cechuje większa złożoność, większa samodzielność badawcza i analityczna studentów, bardziej problemowe podejście do artystycznych zjawisk, choć spotyka się także prace monograficzne i dokumentacyjne.

Generalnie rzecz ujmując prace dyplomowe i etapowe powstające w IHS KUL spełniają odpowiednie wymogi merytoryczne i formalne i stanowią realizację założonych efektów uczenia się, a jednocześnie respektują specyfikę historii sztuki, a także innych dyscyplin (jak np. literaturoznawstwo, historia), jeśli wybrane tematy wymagały podejścia interdyscyplinarnego.

Efektowności oraz poziomu osiągania efektów uczenia dowodzą także formy aktywności naukowo-organizacyjnej studentów. Do pozytywnych zjawisk w tym zakresie należy zaliczyć możliwość włączenia się studentów w organizację ogólnopolskich studencko-doktoranckich konferencji naukowych w roku 2017 i roku 2018, rozwijania własnej aktywności w ramach działań Galerii 1 oraz możliwość współpracy przy tworzeniu wystaw Muzeum Uniwersyteckiego.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Procedury procesów rekrutacyjnych, weryfikacji osiągania przez studentów efektów uczenia się, oraz dyplomowania są na ogół sformułowane jasno, ich zasady są ogólnodostępne oraz poddawane odpowiedniej kontroli. Prace etapowe są odpowiednio dopasowane do treści programowych i charakteru zajęć a ich system oceniania jest odpowiedni. Prace dyplomowe w dostateczny sposób weryfikują założone efekty uczenia się, przygotowując jednocześnie studentów do samodzielnej pracy naukowej. Nie w pełni jasne są jednak zasady rekrutacji na studia I i II stopnia, a w szczególności:

- w przypadku studiów I stopnia sformułowanie, że: „W pierwszej kolejności są przyjmowani kandydaci, którzy na świadectwie maturalnym zaliczyli historię sztuki”. Nie wiadomo, czy oznacza to preferencje punktowe, a jeśli tak to jakie, w jakim zakresie przyjmowane, na jakich zasadach powiększające ewentualnie sumę punktów. Nie jest jasne wobec tego, czy i w jaki sposób sam fakt zdawania na maturze historii sztuki, niezależnie od osiągniętej oceny pozwala wyprzedzić w rankingu punktowym kandydatów, którzy tego warunku nie spełnili. Nie jest też jasne, czy tak sformułowana zasada sytuuje kandydatów, którzy zdawali na maturze historii sztuki poza rankingiem punktowym;
- w przypadku studiów II stopnia w zasadach rekrutacji nie wskazano jednoznacznie kierunków, których absolwenci mogą brać w niej udział. Rozróżnia się kierunki pokrewne i inne, ale po pierwsze nie wiadomo, jaki zakres ma określenie „inne”, a podane przykłady nie rozstrzygają czy np. należy do nich matematyka czy muzykologia itd. Brak też informacji czy w związku z rozróżnieniem na kierunki pokrewne i inne stosowane będą jakieś preferencje w procesie rekrutacji i czy wspomniane rozróżnienie ma jakiś wpływ na warunki wstępne rozpoczęcia studiów II stopnia na historii sztuki np. w zakresie konieczności ewentualnego uzupełnienia specjalistycznej wiedzy, którego student musi dokonać, jeśli nie odbył studiów I stopnia na kierunku historia sztuki, aby móc studiować na tym kierunku na studiach II stopnia.

**Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu
Doskonałości Kształcenia**

Zalecenia

1. Doprecyzowanie ogłaszanych zasad rekrutacji na studia I i II stopnia we wskazanym zakresie, tj. wyraźnego określenia charakteru preferencji jakie daje kandydatom na studia I stopnia fakt zaliczenia maturalnego egzaminu w zakresie historii sztuki oraz dokładnego wskazania kandydatom tych kierunków studiów I stopnia, których ukończenie umożliwia wzięcie udziału w rekrutacji na studia II stopnia na kierunku historia sztuki i ewentualnych różnic w trybie studiowania związanych z rozróżnieniem kandydatów na absolwentów kierunków pokrewnych i innych.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra badawczo-dydaktyczna Instytutu Historii Sztuki KUL stanowi zespół dobrze przygotowany do prowadzenia zajęć, posiadający ważne, liczące się w środowisku osiągnięcia naukowe. W chwili obecnej kadra liczy 12 pracowników badawczo-dydaktycznych, zatrudnionych w IHS KUL, w tym 8 samodzielnych pracowników naukowych (2 osoby posiadają tytuł profesora zwyczajnego) oraz 4 pracowników ze stopniem doktora (w tym dyrektor Muzeum Uniwersyteckiego, dysponującego bardzo ciekawymi, nierzadko wybitnymi zbiorami sztuki, zwłaszcza malarstwa polskiego XIX i XX wieku). Oprócz tego zajęcia w IHS KUL prowadzi dwoje wykładowców (z tytułami dra hab. i dra), zatrudnionych w innych jednostkach uczelni, co nie zmienia faktu, że prowadzone przez nich zajęcia stanowią integralną część programu studiów i pozostają w pełni zgodne z ich kompetencjami.

Zajęcia w IHS KUL prowadzone są przez w pełni kompetentnych nauczycieli akademickich (kompetencje potwierdzają zarówno publikacje naukowe, jak i realizowane granty – programy badawcze), którzy posiadają udokumentowane doświadczenie dydaktyczne (por. załącznik dot. prac etapowych i dyplomowych). Zgodnie z tradycjami badawczymi instytutu, warto zwrócić uwagę na prace badawcze z zakresu ikonografii sztuki chrześcijańskiej, badania nad sztuką wczesnochrześcijańską, a także, reprezentujące podobnie wysoki poziom, badania nad sztuką XIX i XX wieku (zwłaszcza nad rzeźbą, co jest rysem wyróżniającym i charakterystycznym dla studiów prowadzonych w IHS KUL). Na podkreślenie zasługuje realizacja grantów o bardzo dużym znaczeniu dla poznania dziejów sztuki polskiej i artystów polskich poza granicami kraju, np. „Polscy artyści w Wiedniu: edukacja i udział w wystawach 1726-1938” (Akademie der bildenden Künste, Kunstgewerbeschule, Künstlerhaus, Wiener Secession, Hagenbund, Galerie Miethke i Galerie Pisko, Nr 2015/17/B/HS2/01683), a także wyjazd w ramach PROM - Projekt pozakonkursowy Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej pn. „Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej” (nr projektu POWR.03.03.00-00-PN13/18, realizowany w ramach Działania 3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego, PO WER; instytucja przyjmująca Instituto de História da Arte (ARTIS), Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, Portugalia) Kadra prowadząca zajęcia na kierunku korzysta ze zbiorów Muzeum Uniwersyteckiego, umożliwiając studentom codzienny, bezpośredni kontakt z wybitnymi często przykładami twórczości artystycznej.

Zespół badawczo-dydaktyczny IHS KUL oferuje studentom właściwie i kompetentne przygotowanie teoretyczno-praktyczne, z naciskiem na zachowanie właściwych proporcji pomiędzy wiedzą historyczną i wiedzą z zakresu historii sztuki, jako refleksji nad teorią dzieła sztuki. Ważną sprawą pozostaje ponadto realizowanie w programie studiów tygodniowego objazdu naukowego – zabytkoznawczego.

Najpoważniejszym zagrożeniem dla ciągłości procesu dydaktycznego jest fakt, że w najbliższym czasie (tj. po zakończeniu roku akademickiego 2019/2020 na emeryturę przejdą trzech samodzielni nauczyciele akademicki – w tym dwóch profesorów zwyczajnych). Dla zachowania ciągłości instytucjonalnej i dydaktycznej IHA rekomenduje się podjęcie pilnych działań, zmierzających do zatrudnienia trzech pracowników samodzielnych od roku

akademickiego 2020/2021. Trzeba ponadto podjąć perspektywiczne starania, których celem byłoby zatrudnienie młodszych pracowników naukowych. W przeciwnym razie trudno będzie powstrzymać nieunikniony proces starzenia się kadry badawczo-dydaktycznej. W tej sytuacji powstaje wątpliwość, czy można mówić o prowadzeniu konsekwentnej i perspektywicznej polityki kadrowej, która byłaby zorientowana na zachowanie ciągłości badań i dydaktyki. W związku z tym zaleca się także usprawnienie komunikacji między władzami rektorskimi KUL a radą naukową IHS.

Odrębną sprawą, którą należy pozytywnie ocenić, jest działalność Uniwersyteckiego Centrum Rozwijania Kompetencji – pracownicy WNH KUL, w tym wykładowcy z IHS, brali m.in. udział w szkoleniach poświęconych komunikacji w sytuacji kryzysowej osób z zaburzeniami psychicznymi i trudnościami psychologicznymi, w szkoleniach poświęconych kwestią prawną oraz w kursach z innowacyjnych umiejętności dydaktycznych, przygotowania materiałów i prowadzenia dydaktyki w jęz. angielskim, analizy danych czy technologii informacyjno-komunikacyjnych w pracy dydaktycznej. Uniwersytet oferuje ponadto wsparcie w przygotowywaniu i pozyskiwaniu grantów.

Na WNH KUL funkcjonuje system oceny okresowej pracowników, jednakże główny nacisk tej oceny przesunięty jest na działalność badawczo-naukową. Zbyt mały udział oceny w zakresie angażowania się w pracę dydaktyczną, negatywnie wpływa na poziom kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Rekomenduje się zrównoważenie oceny okresowej pracowników badawczo-dydaktycznych, tak aby zaangażowanie w pracę dydaktyczną traktowane było na równi z działalnością naukową. Ocena jakości kadry odbywa się także w oparciu o hospitacje prowadzonych zajęć oraz studencką „Ankiętę ewaluacji zajęć dydaktycznych” (w formie elektronicznej, po każdym zakończonym semestrze). Kwestionariusz składa się z pytań zamkniętych (ocena w skali od 0 do 4) oraz miejsca na dodatkowe uwagi dotyczące jakości zajęć w formie pytania otwartego. Pytania jednakże są mało precyzyjne, z tego względu rekomenduje się zwiększenie liczby pytań w ankiecie oraz weryfikacja i doprecyzowanie pytań dotyczących regularności, jakości, form, metod i atmosfery prowadzenia zajęć. Wyniki ankietyzacji są publikowane na platformie internetowej e-KUL. Wyniki ankiet są uwzględniane w ocenie okresowej nauczyciela akademickiego. Studenci ocenianego kierunku zgłosili, że dostrzegają wpływ wypełnianych ankiet na politykę kadrową uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Kadra IHS KUL stanowi dobrze przygotowany, kompetentny zespół wykładowców, którzy prowadzą zajęcia w pełni zgodne z ich zainteresowaniami i osiągnięciami badawczymi. Pracownicy instytutu publikują w uznanych czasopismach naukowych (w tym anglojęzycznych) i pracach zbiorowych, organizują seminaria-konferencje naukowe o ustalonej renomie w środowisku polskiej historii sztuki, realizują duże granty oraz utrzymują cenne i intensywne kontakty z licznymi instytucjami kultury w Lublinie, przygotowując studentów do realizacji praktycznych zadań, stawianych absolwentom historii sztuki. Służą temu także cenne i dobrze prowadzone zajęcia poświęcone wielokulturowym tradycjom artystycznym Lublina.

Słabą stroną w kwestii oceny kryterium 4. jest fakt starzejącej się kadry badawczo-dydaktycznej IHS, stwarzający ryzyko przerwania ciągłości procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku studiów.

Odrębną sprawą, którą należy pozytywnie ocenić, jest działalność Uniwersyteckiego Centrum Rozwijania Kompetencji, umożliwiające kadrze akademickiej udział w cennych szkoleniach rozwijających umiejętności dydaktyczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Instytut Historii Sztuki KUL posiada wystarczającą infrastrukturą dydaktyczną, uwzględniającą zarówno potrzeby studentów, jak i nowoczesne metody dydaktyczne. Do dyspozycji instytutu są 3 duże sale dydaktyczne, liczące po 24, 54 i 41 miejsc – wszystkie sale wyposażono w projektory multimedialne, zamocowane na stałe ekrany oraz rolety elektryczne. Liczba i pojemność sal są w zupełności wystarczające. Infrastrukturę IHS KUL uzupełnia Pracownia Dokumentacji Wizualnej, wyposażona w nowoczesny sprzęt multimedialny, komputerowy i fotograficzny. Ponadto studenci dysponują salą oddaną na ich potrzeby w związku z działalnością studenckiej galerii sztuki. Dostępna infrastruktura w zupełności jest dostosowana do specyfiki ocenianego kierunku, umożliwia realizację zakładanych efektów uczenia się oraz prowadzenie badań naukowych. Liczba miejsc w salach jest dostosowana do liczebności grup zajęciowych oraz pozwala na naukę w komfortowych warunkach. We wszystkich budynkach studenci mają dostęp do Internetu, dzięki bezprzewodowej sieci Wi-Fi.

Studenci ocenianego kierunku mają do dyspozycji bogate zbiory głównej Biblioteki Uniwersyteckiej, w której znajduje się m.in. niedostępna w innych bibliotekach uniwersyteckich w Polsce kolekcja prac zakresu historii sztuki z II poł. XIX stulecia i pierwszych dekad XX wieku (zwłaszcza w jęz. niemieckim). Ponadto, w zbiorach biblioteki ważne miejsce odgrywa kolekcja Zbiorów Specjalnych, przede wszystkim Sekcja Zbiorów Graficznych, Kartograficznych i Muzycznych, nieodzowna w studiach z zakresu historii sztuki. W przypadku braku potrzebnych zasobów studenci mają możliwość zgłoszenia zapotrzebowania na określone pozycje książkowe. Biblioteka oferuje bardzo dobry dostęp do elektronicznych baz danych, przy czym szczególnie ważne dla historyka sztuki są bazy: Academic Search Complete, Allgemeines Künstlerlexikon/Artists of the World, ATLAS Religion, Bibliography of the History of Art, JSTOR, LISTA (Library, Information Science & Technology Abstracts), Project Muse Humanities Collection, ProQuest Research Solution, ScienceDirect – Elsevier, SpringerLink, Web of Knowledge, Wiley Online Library, ACADEMICA.

Oprócz biblioteki głównej, studenci historii sztuki mogą korzystać z zasobów Biblioteki Instytutu Historii Sztuki (Lektorium), w której zgromadzono 16686 książek i 3120 woluminów czasopism. Funkcjonuje w niej również czytelnia (34 miejsca dla czytelników), gdzie studenci mają dostęp do komputerów. Wszystkie zbiory włączone są w komputerowy system wypożyczeni biblioteki głównej. Biblioteka IHS KUL jest bardzo dobrze zaopatrzona w podstawową i podręcznikową literaturę, jednakże posiada istotne braki w zakresie najnowszych publikacji z ostatnich kilku lat – spowodowane niedostatecznymi nakładami finansowymi (ok. 900 PLN w roku 2018), które nie mogą pokryć nawet najbardziej podstawowych potrzeb. W związku z tym ZO rekomenduje pilne powiększenie nakładów finansowych na zakupy książek z dziedziny historii sztuki dla Lektorium – jest to zbiór, do którego studenci sięgają najchętniej oraz mają najłatwiejszy dostęp do podręczników i literatury podstawowej. Warto wreszcie zaznaczyć, że studenci mogą także korzystać ze zbiorów Biblioteki UMCS oraz Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego (bardzo dobre zbiory polskojęzyczne, także nt. historii i kultury Lublina i regionu).

Wszystkie budynki w obrębie kampusu KUL pozbawione są barier architektonicznych, będących potencjalnymi przeszkodami dla osób z niepełnosprawnością. Dodatkowo, wszystkie pomieszczenia oznaczone są, obok identyfikacji wizualnej, napisami w alfabecie Braille'a. Dla studentów przygotowano ponadto salę sensoryczną, czyli specjalnie wyodrębnione pomieszczenie, wyposażone w różnorodne urządzenia stymulujące rozwój zmysłów. Jej celem jest stwarzanie możliwości odbierania nowych bodźców, wzbogacanie doświadczeń oraz miłe spędzanie czasu w atmosferze pełnej relaksu głównie studentom z niepełnosprawnościami ze spektrum autyzmu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Posiadana przez Instytut Historii Sztuki KUL baza naukowo-dydaktyczna pokrywa zapotrzebowanie na sale dydaktyczne oraz laboratoria specjalistyczne wynikające z programu studiów i liczby studentów. Zasoby biblioteczne w zakresie historii sztuki są w pełni wystarczające, pod niektórymi względami zbiory biblioteki głównej są najlepsze w Polsce, system wypożyczeni jest systemem elektronicznym (w dostępie elektronicznym jest także dawny katalog kartkowy) i działa bez zarzutu. Studenci mają łatwy dostęp do literatury podstawowej i podręczników, a także do elektronicznych baz danych. Infrastruktura KUL jest w pełni przystosowana do osób z niepełnosprawnościami.

Istotnym mankamentem jest finansowanie zbiorów Biblioteki IHS KUL (Lektorium), z których studenci korzystają w pierwszym rzędzie – nakłady na zakup książek spadają z roku na rok. Brak ciągłości w zakupach podstawowej literatury jest potem niemożliwy do nadrobienia

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Władze ocenianego kierunku prowadzą aktywną współpracę z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, zarówno pracodawcami reprezentującymi liczne podmioty kultury miasta i regionu, jak i absolwentami kierunku. Wykaz umów oraz listę placówek, z którą jednostka podjęła współpracę przedstawiono ZO PKA. Do aktywnych interesariuszy należą czołowe muzea, galerie sztuki, oraz inne jednostki związane z kulturą miasta i regionu. Rodzaj i zakres współpracy jednostki z podmiotami zewnętrznymi pozostaje w zgodności z profilem własnej tożsamości i działalności kadry kierunku a profilami podmiotów, z którymi jednostka podjęła współpracę. Współpraca ta ma charakter zarówno sformalizowany, jak i niesformalizowany. W przypadku tego ostatniego nie wpływa to na obniżenie jej jakości. W ramach dyscypliny działa Konwent Pracodawców, jako ciało będące bezpośrednim przedstawicielem interesariuszy zewnętrznych w strukturach uczelni/ wydziału. Zakres nawiązanej współpracy dotyczy obszaru dydaktyki, prowadzenia badań wspólnie z podmiotami zewnętrznymi oraz popularyzacji nauki i sztuki, w której szczególnie dużo uwagi poświęca się dziedzictwu kulturowemu miasta Lublina i Lubelszczyzny. Rozległy zakres współpracy został potwierdzony na spotkaniu ZO PKA z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych.

Obecność pracodawców na etapie realizacji programu studiów dotyczy w głównej mierze realizacji praktyk zawodowych, które stanowią integralną część procesu kształcenia na wizytowanym kierunku. Ocena programu praktyk czyniona jest na bieżąco w czasie ich realizacji, a dowodem na jakość przygotowania teoretycznego studentów niezbędnego do jej odbycia są licznie proponowane studentom staże w placówkach, w których odbywali praktyki (gdzie każdy stażysta otrzymuje swojego opiekuna z ramienia placówki go przyjmującego) lub propozycje udziału w projektach. Współpraca ta przekształca się w wielu przypadkach na propozycje zatrudnienia. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą również projektowaniu zmian dotyczących prac dyplomowych przez zgłaszanie własnych tematów i potrzeb związanych z naukowym opracowaniem zbiorów (np. opracowywanie katalogów), co często znajduje swój finał w postaci publikacji studenta/ absolwenta. Współpracujących z kierunkiem absolwentów angażuje się w realizację wspólnych zadań np. prowadzenia (współprowadzenia) wykładów („Studium wiedzy o sztuce” – 5 edycja, „Poznaj sztukę” – 2 edycja), przygotowania do oprowadzeń kuratorskich, prowadzenie warsztatów (dla wszystkich grup wiekowych), organizacji spotkań z artystami i teoretykami sztuki.

Doświadczenia ze wspólnie realizowanych zadań, jak również postulaty zgłaszane przez pracodawców znajdują ujście w zmianach programowych kierunku np. przez zgłaszane uwagi do przedmiotów lub realizowanych treści, bądź sugerowanie nowych rodzących się potrzeb na rynku pracy. Efektem tego jest wprowadzenie do programu studiów nowych przedmiotów takich jak: „Krytyka artystyczna”, „Sztuka a nowe media”, czy „Edukacja muzealna” lub przez wprowadzanie nowych treści i efektów uczenia się w realizowanych już przedmiotach. Tym samym jednostka dostosowuje swój program studiów, odpowiadając na potrzeby

zmieniającego się rynku pracy i rynku sztuki. Swoimi działaniami wpisuje się w zwłaszcza potrzeby lokalnego środowiska.

Kadra kierunku aktywnie włącza się w realizację konferencji, projektów, grantów wspólnie z przedstawicielami podmiotów kultury. Podobnie, jak to czyni w przypadku działalności popularyzatorskiej z zakresu historii i teorii sztuki. Bierze aktywny udział w wydarzeniach artystycznych, warsztatach edukacyjnych, czy kursach edukacyjnych. Niewątpliwie jednostka aktywnie zaznacza swoją obecność w życiu kulturalnym miasta i regionu, stając się aktywną stroną kulturotwórczego procesu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Podjęta przez jednostkę współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter zarówno sformalizowany, jak i niesformalizowany. Dotyczy ona trzech obszarów: dydaktycznego, naukowego oraz popularyzatorskiego. ZO PKA w oparciu o przedstawioną dokumentację oraz przeprowadzone rozmowy w trakcie licznych spotkań w czasie wizytacji potwierdził udział interesariuszy zewnętrznych w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów, przy czym współpraca jest prowadzona systematycznie, ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy współpracy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Działania instytutu w zakresie umiędzynarodowienia można podzielić na dwa nurty: wyjazdy studentów i pracowników w ramach programów mobilnościowych (np. projekt PROM, CEEPUS, Erasmus+) oraz działania mające na celu przyjmowanie kandydatów z krajów Europy Wschodniej – Ukrainy i Białorusi. W chwili obecnej na IHS KUL studiuje 4 studentów z Ukrainy (studenci studiów II stopnia lub doktoranci). Istotną przeszkodą w pozyskiwaniu studentów z krajów Europy Wschodniej są wysokie opłaty za studia (chyba że studenci mogą korzystać ze stypendiów przyznawanych przez Instytut Jana Pawła II), które stanowią przeszkodę nie do pokonania dla potencjalnych kandydatów. W ramach programu Erasmus+ instytut ma podpisane umowy z uczelniami z Włoch (Mediolan) i Słowacji (Rožemberk), studenci korzystają z możliwości wyjazdu, jednak w ograniczonym stopniu.

W ostatnim czasie, tylko 1 nauczyciel dydaktyczny skorzystał z programu wymiany międzynarodowej w ramach projektu PROM (Projekt pozakonkursowy Narodowej Agencji

Wymiany Akademickiej pn. „Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej”, nr projektu POWR.03.03.00-00-PN13/18, realizowany w ramach Działania 3.3 Umiejdzynarodowienie polskiego szkolnictwa wyższego, PO WER (instytucja przyjmująca Instituto de História da Arte (ARTIS), Faculdade de Letras da Universidade de Lisboa, Portugalia).

Na poziomie ogólnouczelnianym kwestie mobilności międzynarodowej koordynuje Dział Współpracy z Zagranicą. Wszystkie niezbędne informacje dotyczące rekrutacji, informacje formalne oraz kontakt do osoby odpowiedzialnej za mobilność studencką są dostępne na stronie internetowej KUL. Bezpośrednią opiekę i wsparcie studentom zapewnia instytutowy koordynator programu Erasmus+.

Wszystkie zajęcia na kierunku historia sztuki prowadzone są w języku polskim. W ramach nauki języków obcych, studenci studiów I stopnia mają możliwość wyboru lektoratu spośród sześciu proponowanych języków nowożytnych: angielskiego, niemieckiego, włoskiego, francuskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego. Lektorat zakończony jest egzaminem, potwierdzającym umiejętności językowe na poziomie B2. Dodatkowo, na ocenianym kierunku obowiązkowe są zajęcia z języka łacińskiego. Na studiach II stopnia nie prowadzi się nauki języków obcych.

Brak jest formalnych mechanizmów oceny stopnia umiejdzynarodowienia kierunku. Interesariusze mają możliwość zgłoszenia ewentualnych uwag oraz problemów do samorządu studentów, władz jednostki lub Działu Współpracy z Zagranicą.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Stopień umiejdzynarodowienia na kierunku historia sztuki prowadzonym przez instytut Historii Sztuki KUL jest relatywnie niski. Liczbę studentów, korzystających z programu Erasmus+ ogranicza z jednej strony mała liczba umów, z drugiej brak własnej oferty programowej w języku angielskim. Ten ostatni problem wynika stąd, że instytut proponuje zajęcia w języku angielskim, jednak z braku chętnych zajęcia te nie odbywają się. Jednostka prowadzi nauczanie języka obcego na odpowiednim poziomie, ale tylko na studiach I stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Dookonałości Kształcenia

Zalecenia

1. Konieczne jest podjęcie starań zmierzających do poszerzenia oferty wyjazdowej w ramach programu Erasmus+ oraz promocję mobilności akademickiej.
2. Należy zaproponować i utrzymać pewną liczbę zajęć z historii sztuki prowadzonych w językach obcych.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na ocenianym kierunku studenci mają zapewnione wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne ze strony uczelni. Zajęcia odbywają się regularnie oraz zachowują higienę realizacji procesu dydaktycznego. Uniwersytet oraz nauczyciele akademicy w pełni wspierają studentów w procesie uczenia się oraz pomagają w osiąganiu zakładanych efektów uczenia się. Konsultacje z prowadzącymi zajęcia odbywają 1-2 razy w ciągu tygodnia, z możliwością umówienia dodatkowych terminów. Studenci historii sztuki mają możliwość stałego kontaktu z nauczycielem akademickim za pośrednictwem poczty elektronicznej. Ponadto, studenci wskazali, iż nauczyciele akademicy wykonują swoją pracę z pasją oraz głębokim zaangażowaniem, co jest dla nich dodatkową motywacją w procesie kształcenia. Studenci otrzymują dodatkowe materiały dydaktyczne w wersji elektronicznej lub papierowej.

Studenci kierunku historia sztuki mają możliwość udziału w ramach programu studiów w objazdach zabytkoznawczych. Uniwersytet zapewnia studentom wsparcie finansowe dotyczące objazdów tylko w zakresie transportu. Studenci, obecni na spotkaniu z ZO PKA, zgłosili problem z odpłatnością za udział objazdach ze względu na brak środków finansowych.

Opieka i wsparcie ze strony pracowników administracyjnych prowadzone są w opinii studentów ocenianego kierunku bardzo dobrze – obsługa w zakresie toku studiów zapewniana jest kompetentnie i skutecznie. Pracowników administracji cechuje wysoka kultura osobista i gotowość niesienia pomocy w rozwiązywaniu problemów studenta. Pracownicy administracyjni dostępni są również telefonicznie lub za pośrednictwem poczty elektronicznej. Godziny urzędowania, numery telefonów i adresy e-mail dostępne są na stronie internetowej wydziału i instytutu. Studenci, podczas spotkania z ZO PKA, poinformowali, że godziny przyjęć sekretariatów dziekanatu i instytutu są dostosowane do ich potrzeb, a poziom wiedzy związanej z procesem kształcenia osób w nim pracujących jest odpowiedni.

Opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami sprawuje Centrum Aktywizacji Osób z Niepełnosprawnością KUL (KUL CAN). Na kierunku historia sztuki studiują 3 osoby z niepełnosprawnościami. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione wsparcie w zakresie dydaktycznym oraz materialnym. Infrastruktura KUL jest w pełni przystosowana do osób o różnych rodzajach dysfunkcji (windy, platformy schodowe, podjazdy, pętle indukcyjne, projektory i tablice multimedialne). Co więcej, dla osób z niepełnosprawnością ruchową uczelnia zapewnia transport. Osoby posiadające dysfunkcję wzrokową mają zapewniony kurs orientacji przestrzennej (miesiąc przed rozpoczęciem roku akademickiego). Na KUL funkcjonuje Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych Dla Niewidomych oraz Centrum Edukacji Niesłyszących i Słabo Słyszących. Centrum Adaptacji Materiałów Dydaktycznych Dla Niewidomych jest wyposażone w pracownię komputerową (linijki brajlowskie, specjalistycznie oprogramowanie) oraz drukarkę grafiki dotykowej, drukarkę 3D oraz drukarkę Braille'a. Ponadto, zapewnia się studentom wsparcie w zakresie przygotowania materiałów dydaktycznych (wydruk potrzebnej literatury, prac etapowych i dyplomowych). Centrum Edukacji Niesłyszących i Słabo Słyszących zapewnia osobom niesłyszącym wsparcie w zakresie umożliwienia realizacji lektoratu z języka obcego, tłumaczy języka migowego oraz oferuje pomoc w przygotowywaniu notatek. Dodatkowo, studenci z niepełnosprawnościami

mają dostęp do sali sensorycznej, które zapewnia im różnorodne formy aktywności dostosowanych do rodzaju dysfunkcji. Wszystkie aktywności prowadzone są pod opieką pracownika KUL CAN. Studenci z niepełnosprawnościami mają możliwość udziału w konferencjach naukowych, jak i zajęciach sportowych (basen). Na KUL znajduje się również sala dostosowana do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, mająca na celu zapewnienie możliwości odpoczynku oraz integracji z innymi studentami. Uniwersytet bierze również udział w ogólnopolskim projekcie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju – „Uczelnia Dostępna”. Celem projektu jest stworzenie studentom z niepełnosprawnościami możliwości uczenia się w pełnym wymiarze.

Pomoc materialna dla studentów prowadzona jest w formie stypendiów: socjalnego i socjalnego dla osób niepełnosprawnych oraz w formie zapomogi. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce mogą skorzystać ze stypendium rektora dla najlepszych studentów, którego kryteria przyznawania ustalane są jednolicie dla całego Uniwersytetu. Dodatkowo, istnieje możliwość uzyskania stypendiów: marszałka województwa lubelskiego, Towarzystwa Przyjaciół KUL oraz licznych prywatnych funduszy stypendialnych. W opinii studentów ocenianego kierunku, wyrażonej podczas spotkania z ZO PKA, regulaminy stypendialne spełniają zasady przejrzystości i sprawiedliwości. Pełna informacja odnośnie harmonogramu oraz wymogów formalnych dotyczących stypendiów jest ogólnodostępna na stronach internetowych lub u pracowników administracyjnych. Jednakże wg informacji od studentów, pracownicy Działu Studenckiego Spraw Socjalnych są niemili i przekazują rozbieżne informacje. Studenci ocenianego kierunku mają również możliwość ubiegania się o miejsce w domach studenckich.

Wydziałowy samorząd studencki ma zapewnione wsparcie merytoryczne i finansowe ze strony władz. Opiekunem samorządu jest dziekan. Przedstawiciele samorządu aktywnie uczestniczą w działaniach organów kolegialnych wydziału, pośredniczą w komunikacji pomiędzy studentami a władzami uniwersytetu, wydziału i instytutu, współpracują z ogólnouczelnianym samorządem studenckim podczas organizacji projektów, tj. „Kulturalia”.

Studenci kierunku historia sztuki aktywnie uczestniczą w działalności Koła Naukowego Studentów Historii Sztuki. Koło naukowe ma zapewnione wsparcie merytoryczne ze strony władz wydziału. Studenci działający w kole naukowym organizują cykl spacerów po Lublinie skierowanych do jego mieszkańców, konferencje naukowe („Moc wyobraźni: światy duchowe i alternatywne”, „Godzina rozumu: świat rzeczywisty”) objazdy (opuszczone cerkwie na terenie Lubelszczyzny i Podkarpacia) i wyjazdy (Warszawa - Muzeum Narodowe, Muzeum Sztuki Współczesnej, Kazimierz Dolny - Muzeum Nadwiślańskie, Kraków - zwiedzanie wystawy „Skarby baroku. Między Bratysławą i Krakowem”) dla zainteresowanych członków koła. Przykładem innych inicjatyw jest organizacja gry miejskiej „Lublin mniej znany. Ciekawe miejsca, ciekawi ludzie” w ramach LFN – Lubelski Festiwal Nauki. Koło Naukowe ma możliwość pozyskania środków na swoją działalność poprzez granty oferowane przez Parlament Studentów KUL. Zdobyć grantu odbywa się na zasadzie konkursowej. Koło Naukowe Studentów Historii Sztuki współpracuje z Galerią 1 im. B. Słomki oraz Muzeum KUL. W ramach działalności Galerii 1 studenci ocenianego kierunku organizują wystawy, wieczorki poetyckie, konkursy (np. konkurs fotografii Lublina skierowany do jego mieszkańców) oraz warsztaty kierowane do dzieci i studentów z niepełnosprawnościami. Zarówno Koło Naukowe Studentów Historii Sztuki, jak i Galeria 1, posiada swojego opiekuna, który wspiera

studentów w realizacji projektów. Studenci, obecni na spotkaniu z ZO PKA, zgłosili potrzebę wyremontowania Galerii 1 im. B. Słomki (zapewnienia szyn do wieszania obrazów, możliwości zaciemnienia pomieszczenia oraz oświetlenia obrazów). Ponadto na uczelni funkcjonują inne organizacje studenckie – AZS, PTTK, Teatr ITP. oraz Teatr Enigmatic.

Na KUL funkcjonuje biuro karier, które oferuje studentom szkolenia grupowe oraz indywidualne wspomagające proces wejścia na rynek pracy oraz wsparcie w zakresie poszukiwania praktyk, staży i pracy. Podczas udziału w projektach biura karier, studenci mają możliwość diagnozy swoich kompetencji, odbycia warsztatów z zakresu kreowania własnej marki, zakładania oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej, a także skorzystania z indywidualnego poradnictwa biznesowego. Dodatkowo, zachęca się studentów do współpracy w celu promocji biura i jego działań (student, jako ambasador biura karier). Informacje dotyczące wszystkich dostępnych inicjatyw adresowanych do studentów przez biuro karier znajdują się na platformie internetowej e-KUL oraz stronie internetowej KUL. Oprócz tego, funkcjonuje uniwersytecki Portal Kariery oraz Portal Pracodawcy. Na Portalu Kariery każdy student posiada swoje spersonalizowane konto z jego całą aktywnością zawodową oraz zdobytymi umiejętnościami. Portal Pracodawcy powstał z potrzeb wynikających na rynku pracy i chęci bliższej współpracy firm z KUL. Oba serwisy są ze sobą w pełni kompatybilne. Zapewniają studentom możliwość znalezienia pożądaney pracy, a firmom – pracowników z odpowiednimi kwalifikacjami. Studenci bardzo dobrze oceniają pracę biura karier.

System zgłaszania oraz rozpatrywania skarg i wniosków studentów działa w ich opinii dobrze. Skargi i wnioski mogą być przekazywane osobiście, e-mailowo lub telefonicznie odpowiednim osobom – zwykle są to pracownicy związani z daną sytuacją. W sytuacjach problematycznych i konfliktowych studenci mogą również zwrócić się do dziekana lub kierownika instytutu. Podczas rozmowy z ZO PKA, studenci poinformowali, że każdy zgłoszony problem jest rozpatrywany i rozwiązywany na bieżąco.

W ostatnich 3 latach, z inicjatywy wydziałowego samorządu studentów przeprowadzono na WNH 2 badanie ankietowe: „Ankieta dotyczącą praw studenta na WNH KUL 2019” oraz „Ankieta dotyczącą oceny pracy Dziekanatów”. Dodatkowo, dziekan organizuje dwa razy do roku „Podwieczorki z dziekanem”, podczas których studenci mają możliwość podzielenia się uwagami, propozycjami oraz spostrzeżeniami dotyczącymi wszystkich aspektów funkcjonowania jednostki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione częściowo.

Uzasadnienie

Studenci kierunku historia sztuki mają zapewnione wsparcie dydaktyczne, naukowe i materialne oraz opiekę ze strony uczelni, jak i nauczycieli akademickich. Otrzymują wsparcie zarówno w procesie studiowania, jak i osiągania zakładanych efektów uczenia się. Studenci biorą aktywny udział w działalności Koła Naukowego Studentów Historii Sztuki rozwijając swoje umiejętności i zainteresowania. Ponadto wszelkie aktywności studenckie podejmowane poprzez WSS lub KNSHS są wspierane przez władze wydziału i uczelni. Studenci mają możliwość uczestniczenia w wymianach międzykulturowych poprzez programy tj. Erasmus+, CEEPUS oraz na podstawie umów z uczelniami partnerskimi. Najlepiej funkcjonującym na uczelni jest

system wsparcia osób z niepełnosprawnościami. Studenci o różnych typach dysfunkcji mają zapewnioną najwyższej jakości opiekę oraz wsparcie w zakresie dydaktycznym, technicznym, naukowym i finansowym. Studenci posiadają możliwość skorzystania z pomocy psychologa czy usługi przyuczelnianego żłobka. Wszystkie niezbędne informacje są dostępne poprzez stronę internetową uczelni, platformę e-KUL oraz Dziekanat. Na koniec każdego semestru studenci mają możliwość oceny zajęć dydaktycznych poprzez „Ankiety ewaluacji zajęć dydaktycznych” w wersji dwujęzycznej. W opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO PKA pytania znajdujące się w ankiecie są niesprecyzowane. Rekomenduje się zwiększenie ilości oraz doprecyzowanie pytań dotyczących regularności, jakości, form i metod, jak i atmosfery prowadzenia zajęć. Wyniki ankietyzacji są publikowane poprzez platformę internetową e-KUL oraz włączane do okresowej oceny nauczyciela akademickiego. System zgłaszania oraz rozpatrywania innych problemów oraz kwestii związanych z procesem uczenia się studentów jest prowadzony w sposób nieformalny, jednak nie stwarza to żadnego problemu ze względu na małą liczebność studentów na wizytowanym kierunku. W przypadku pojawienia się negatywnych ocen, władze wydziału podejmują odpowiednie działania doskonalące. Problem stanowi odpłatność objazdów zabytkoznawczych, które są wpisane jako obowiązkowe w planie studiów. Objazdy naukowe są nie tylko częścią programu studiów, ale jest to niezbędny element do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczelnia się. Zaleca się ich pełne finansowanie poprzez uczelnię.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Opieka oraz wsparcie studentów z niepełnosprawnościami. Uniwersytet zapewnia studentom szerokie wsparcie w zakresie stworzenia osobom z różnymi rodzajami dysfunkcji warunków do studiowania bez barier – np. poprzez coroczne organizowanie kursów orientacji po budynkach KUL studentom z dysfunkcją narządu wzroku lub udostępnianie specjalnie przygotowanej sali sensorycznej studentom z problemami w zakresie umiejętności społecznych.

Zalecenia

1. Zagwarantowanie studentom środków finansowych na organizację naukowych objazdów zabytkoznawczych – tym bardziej, że ta forma zajęć jest uwzględniona w programie studiów.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji dla różnych grup interesariuszy zapewniają strony internetowe wydziału oraz instytutu. Informacje kierowane są do kandydatów, studentów, absolwentów i pracowników. Pominęto bezpośredni dostęp do informacji dla grupy interesariuszy zewnętrznych – pracodawców na poziomie instytutu. Czyni się to za pośrednictwem ogólnouczelnianego portalu biura karier. Natomiast nie ma to bezpośredniego odniesienia do grupy interesariuszy zewnętrznych wskazanego kierunku studiów. Uczelnia

i jednostka zapewnia publiczny dostęp do informacji o kształceniu prowadzonym na kierunku historia sztuki.

Strony zostały tak zaprojektowane, że instytutowa ogranicza się do prezentowania treści bezpośrednio powiązanych z samym wyłącznie kierunkiem historii sztuki i instytutem, jego strukturą, kadrą dydaktyczną (dostępnością jej w ramach konsultacji i dyżurów) oraz funkcjonowaniem w zakresie realizacji samego procesu kształcenia (jak plan studiów i program kierunku). Natomiast strona WNH zawiera treści o charakterze ogólnouczelnianym, które odnoszą się do wszystkich studentów kierunków prowadzonych w ramach wydziału – w zakładce studia zamieszczono informacje o składzie rady wydziału i podkomisjach, w regulacjach wewnętrznych zamieszczono uchwały senatu, hasło wzory dokumentów zamieszczono w kulturze jakości (zakładka nieaktywna), a w ewaluacji zajęć mamy przekierowanie do platformy e-KUL z Menu (z opcjami ankiet do wyboru). Pewne zastrzeżenia budzi brak aktualizacji treści oraz niekompletność dokumentów (uchwał), które można znaleźć, ale za pomocą wyszukiwarki w Biuletynie Informacji Publicznych (BIP).

Zakres dostępnych informacji (możliwych do odszukania) związanych z procesem kształcenia zamieszczonych na stronach internetowych KUL ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	X
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	X
3.	Zasady rekrutacji	X
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	X
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	X
6.	Kierunkowe efekty kształcenia/ uczenia się	X
7.	Aktualne programy studiów	X oraz e-KUL
8.	Sylabusy	Brak dostępu i informacji gdzie są dostępne
9.	Kompletność sylabusów	X
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	X
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	X
12.	Erasmus	X
13.	Most	X
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	X
15.	Harmonogram zajęć	X
16.	Regulamin studiów	X
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	X
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	X
19.	Biuro Karier	X
20.	Informacje dotyczące losów absolwentów	-
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	X- wyłącznie składy komisji oraz uchwała dot. systemu jakości kształcenia na KUL-u (brak raportów)

Zakres prezentowanych informacji znacząco wykracza poza informacje dotyczące kształcenia. Sporządzane raporty z ewaluacji programu studiów dostępne są za pośrednictwem platformy e-KUL, tym samym ograniczony jest do nich dostęp dla interesariuszy zewnętrznych. System jakości kształcenia nie odnosi się do procesu monitorowania stron internetowych uczelni, wydziałów i jednostek. Nie przedstawiono też ZO PKA materiałów wskazujących na takie działania. ZO PKA rekomenduje wprowadzenie procedur pozwalających na stałą ocenę jakości i aktualizacji treści na stronach internetowych jednostki.

Dane zawarte na stronie internetowej uzupełniają tradycyjne formy upowszechniania informacji takie jak: tablice informacyjne, gabloty wydziałowe i instytutowe, spotkania informacyjne (z kandydatami, studentami). Ponadto w ramach ogólnodostępnych platform wymiany informacji, w tym portalu społecznościowego Facebook, rozpowszechniane są wiadomości dotyczące aktualnie podejmowanych inicjatyw przez społeczność akademicką instytutu, czy też informacje dotyczące planowanych spotkań.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Został zapewniony publiczny dostęp do informacji dla wszystkich grup interesariuszy w tym również przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Zakres treści poszczególnych grup tematycznych z formalnego i merytorycznego punktu widzenia jest zgodny z wymaganiami stawianymi przez ustawodawcę. ZO PKA rekomenduje udostępnienie publicznej informacji na temat ewaluacji jakości kształcenia również poza platformą e-KUL, tak aby były one dostępne dla wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości prowadzona na wydziale jest w pełni skorelowana z misją KUL (por. Statut KUL przyjęty na posiedzeniu w dn. 25 kwietnia 2019 r. ws. przyjęcia nowego Statutu KUL, który zatwierdzony został Dekretem Stolicy Apostolskiej z dn. 14 września 2019 r. oraz Statut KUL obowiązujący do 30 września br.) i z pracami uniwersyteckiej komisji ds. jakości kształcenia (na stronach internetowych ograniczono się do wskazania dat posiedzeń). Nad wewnętrznym systemem jakości kształcenia na poziomie wydziału pieczę sprawuje dziekan lub wskazany prodziekan wraz z wydziałową komisją ds. jakości kształcenia, w której skład wchodzi dziekan/ prodziekan (z funkcją przewodniczącego), dyrektorzy instytutów z WNH,

nauczyciele akademicy (wskazani przez dziekana), przedstawiciel Uniwersyteckiego Centrum Studiów Podyplomowych i Doskonalenia Zawodowego, przedstawiciel studentów wskazany przez samorząd studencki oraz przedstawiciel doktorantów. System dopuszcza powoływanie zespołów roboczych i eksperckich (kapituły ekspertów) np. kapituły pracodawców, co ma miejsce w przypadku WNH. Nad procesem projektowania i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku oraz wdrażania niezbędnych procedur projakościowych, jak również opracowaniem założeń polityki jakości kształcenia, dokonywania okresowej oceny prac na poziomie wydziału sprawuje dziekan, a na poziomie instytutu dyrektor przy współpracy z senacką komisją ds. nauki oraz podkomisjami (ds. kadrowych, programowych oraz kontroli efektów kształcenia i procesu dyplomowania). Od roku 2018 powołano koordynatorów kierunku, którzy przejęli zakres zadań wydziałowej komisji na poziomie kierunku. To w zakresie zadań koordynatora jest dokonanie oceny i przygotowanie opinii dla dyrektora instytutu w zakresie oceny stopnia realizacji obowiązujących procedur, oceny treści przeprowadzonych ankiet ewaluacyjnych studentów itd., aż po spotkania ze studentami. Raport zbiorczy dla wydziałowej komisji przygotowuje dyrektor instytutu w oparciu o opinie koordynatorów kierunków, jakie prowadzone są przez instytut. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o wypracowane standardy obowiązujące w procesie rekrutacji na studia. Przebiega ona wg przyjętych kryteriów i zasad określających formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Proces rekrutacji co roku określa Uchwała Senatu KUL (na rok akademicki 2019/2020 jest to Uchwała Senatu 798/I.1 KUL z dn. 21 grudnia 2018 r.). Reguluje ona początek i zakończenie naboru kandydatów na wszystkie kierunków studiów I i II stopnia oraz jednolite magisterskie na KUL-u. Punkt 4 § 1 uchwały określa postępowanie w sytuacji gdy „...liczba kandydatów, którzy zgłosili się na dany kierunek studiów jest mniejsza niż planowana liczba miejsc, Rektor podejmuje decyzję o przeprowadzeniu dodatkowego naboru albo zawieszeniu lub zamknięciu naboru rozpoczętego.” Dla kierunku wizytowanego jest to szczególnie istotny zapis, bowiem co roku kierunek, uznany za niszowy, jakim jest historia sztuki, ma problemy z wypełnieniem określonego limitu miejsc. Stawia to kierunek w sytuacji niekomfortowej z uwagi na niepewność jego uruchomienia w każdym kolejnym roku akademickim, bądź późno podejmowanych decyzjach o uruchomieniu studiów (decyzje o uruchomieniu studiów podejmuje Rektor). Problem ten dotyczy zwłaszcza uruchomieniu studiów na II stopniu. Ta niepewność, co do stabilności istnienia ciągłości kierunku, z całą pewnością nie wpływa korzystnie na rozwój jednostki, ale i również nie buduje właściwego wizerunku jednostki prowadzącej historię sztuki.

Kwestie określenia wytycznych programowych w zakresie tworzenia i zmiany programów kształcenia studiów I i II stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich reguluje uchwała senatu z dn. 31 stycznia 2013 r. Zawiera ona szczegółowy opis procedur uchwalania programu kształcenia, którego projekt/ projekty przygotowuje się na wydziale za pośrednictwem powoływanej przez dziekana komisji programowej. Uchwała ta doprecyzowuje również stawiane wymagania przez wskazanie opisu niezbędnej struktury i treści programu kształcenia, programu studiów oraz punktacji ECTS.

Nad projektem programu studiów pracuje powołana Komisja ds. programowych Instytutu Historii Sztuki, która odpowiedzialna jest za przygotowanie projektu programu i przeprowadzenie konsultacji z różnymi grupami interesariuszy wewnętrznych (studenci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (przedstawiciele podmiotów, z którymi kierunek nawiązał współpracę m.in. na poziomie realizacji praktyk zawodowych). Zaopiniowany

(pozytywnie) program studiów przedkładał Wydziałowej Komisji ds. jakości kształcenia, której zadaniem jest zaopiniowanie programu studiów oraz przedłożenie Dziekanowi Wydziału, a następnie zostaje program studiów przedstawiony Uniwersyteckiej komisji ds. jakości kształcenia. W czasie przygotowań do wizytacji KA zakończono prace nad nową dokumentacją związaną z przygotowaniem i opisem programu studiów.

Systematyczna ocena realizowanego programu studiów (monitorowanie i jego doskonalenie) dokonywana jest w oparciu o zarządzenie rektora z dn. 12 maja 2015 r. ws. systemu weryfikacji efektów kształcenia i jest realizowana przez działania wewnętrznego systemu jakości kształcenia za pośrednictwem elementów systemu weryfikacji efektów kształcenia, procesu i sposobów ich weryfikacji. Aktywnie w procesie tym uczestniczą studenci poprzez udział w ankietyzacji (prowadzona ocena zajęć dydaktycznych) i udziale swoich przedstawicieli w gremiach decyzyjnych uczelni/institutu jak: Wydziałowa, czy Instytutowa komisje ds. jakości kształcenia oraz w Komisji ds. programowych Instytutu. Z uwagi na niewielką liczbę studentów na kierunku historia sztuki nie bez znaczenia są również bezpośrednie kontakty studentów z pracownikami naukowo-dydaktycznymi, gdzie w ramach prowadzonych dyskusji, uwagi na temat programu studiów i jego realizacji, są przekazywane na bieżąco.

Odrębna uchwała określa procedurę dyplomowania obowiązującą na studiach prowadzonych przez uniwersytet. Jednostka prowadząca kierunek historia sztuki przedstawiała ZO PKA raporty powstałe w wyniku prowadzonej ewaluacji jakości kształcenia na kierunku. Jakość merytoryczna przedstawionych raportów wskazuje na prowadzenie przez władze kierunku świadomej polityki jakości kształcenia przez systematycznie prowadzoną ocenę programu studiów, a zmiany dokonywane w programie są m.in. wypadkową prowadzonych analiz. W proces oceny zaangażowani są przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy. ZO PKA stwierdza, że jakość kształcenia podlega cyklicznym ocenom jakości kształcenia, czego dowodem jest stworzenie struktury wewnętrznego systemu jakości kształcenia wraz z wdrożonymi procedurami w zakresie ewaluacji jakości prowadzonego kształcenia (m.in. przez prowadzone badania ankietowe studentów i absolwentów).

Pomimo wypracowania ogólnych założeń struktury wewnętrznego systemu jakości kształcenia wraz z procedurami oraz próby diagnozowania potrzeb kierunku za pośrednictwem systemu pozostaje on nie zawsze skuteczny z powodu ograniczeń formalnych stawianych przez władze uniwersytetu – głównie odnosi się to do prowadzenia polityki kadrowej (por. opis szczegółowy w kryterium 4), czy spełnienia warunków niezbędnych do uruchomienia studiów każdego roku na studiach II stopnia. Pomimo zdiagnozowania przez system problemów nie zostały one rozwiązane z powodu narzuconych, formalnych przepisów odnoszących się do całej społeczności akademickiej Uniwersytetu. W przypadku kierunków niszowych do jakich niewątpliwie należy zaliczyć wizytowany kierunek stosowane standardy ogólnouczelniane dotycząca np. wymaganej minimalnej liczby kandydatów do uruchomienia kierunku, czy wielkości grup seminaryjnych nie są możliwe do spełnienia z przyczyn obiektywnych. W takich sytuacjach system okazuje się mało skuteczny. Dodatkowo w ocenie ZO PKA w niewystarczającym stopniu jest prowadzona aktualizacja treści zamieszczanych materiałów na stronach instytutu i wydziału (por. opis kryterium 9). Wskazuje to na brak prowadzonej oceny zamieszczanych treści na stronach internetowych uczelni/wydziału/institutu lub na słabą skuteczność w działaniach naprawczych systemu.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Jednostka posiada wypracowaną przejrzystą strukturę systemu jakości kształcenia, która umożliwia prawidłowe projektowanie i zatwierdzanie programu studiów, włącznie z jego procesem doskonalenia. Przedstawione rozwiązania i program studiów ZO PKA podlegają systematycznej ocenie – monitorowaniu, w który to proces zaangażowani są interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Proces rekrutacji na studia, podobnie jak proces dyplomowania jest sformalizowany i oparty o ogólnouczelniane rozwiązania, do których stosuje się jednostka prowadząca kierunek historia sztuki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Zalecenie

Rozważenie powołania kapituły ekspertów uczestniczącej w kształtowaniu oferty edukacyjnej i wysokiej kultury jakości kształcenia – poważnym uchybieniem wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia jest brak udziału w ciałach koleżeńskich przedstawicieli pracodawców oraz regularnie stosowanych procedur uwzględniających ich wpływ na efekty kształcenia na wszystkich poziomach studiów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

W ramach dyscypliny nauki o sztuce, powołany został Konwent Pracodawców, którego głównym zadaniem jest ocena programów studiów i sylwetki absolwenta z punktu widzenia przydatności dla potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Historyków sztuki reprezentują w nim przedstawiciele Muzeum Lubelskiego, Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków oraz Muzeum Diecezjalnego w Sandomierzu.

Tym samym zalecenie o charakterze naprawczym sformułowane w uzasadnieniu Uchwały Prezydium PKA Nr 313/2013 z dn. 6 czerwca 2013 r. zostało zrealizowane.